

EL LLENGUATGE

Adverbis en
-ment (I)

Perquè d'un adjectiu qualificatiu (de la seva forma del femení) es pugui obtenir un adverbí de manera en *-ment*, cal que ho permetin alhora la forma d'aquest adjectiu i el seu significat. D'un adjectiu com *afi* ho priva sens dubte la forma: ens resta aleshores el recurs de formar les frases adverbials *d'una manera afi* o *amb afinitat*. En canvi, d'un adjectiu com *equestre* és el significat que no ho permet, car no sembla pas que la frase adverbial «d'una manera equestre» signifiqui res. Però al costat d'aquests casos, que diríem que són ben clars, n'hi ha d'altres que no deixen d'ésser dubtosos, raó per la qual els diccionaris de la llengua no haurien d'escatimar la inclusió d'aquestes formes adverbials, per més que algú sostingui que és superflua, aduint, sense raó, que es formen automàticament i que tenen sempre el mateix significat.

Alguns diccionaris, com el Fabra i l'Alcover-Moll, no limiten pas la inclusió d'aquests adverbis i hi podem trobar els més banals i els més evidents. Per això sobta que hi figurin en un nombre tan restringit els que, si més no teòricament, es poden formar sobre els adjectius verbals obtinguts amb el sufix *-dor*, com és ara *commovedor*, *entendridor* o *desafiador*, fins a tal punt que hom pot arribar a preguntar-se, després d'uns primers intents infructuosos de trobar-n'hi cap, si és realment possible la formació d'adverbis de manera a partir d'aquest tipus d'adjectius. La forma no sembla pas que s'hi oposi i el significat tampoc, no pas en la majoria dels casos, però si en un nombre d'ells que no es pot pas dir que sigui escàs. Per això ens hem decidit fer-hi una

consulta sistemàtica a partir d'una llista que hem dreçat de 268 d'aquests adjectius —els que han semblat poc o molt susceptibles d'adverbialització—, amb el resultat següent. El Fabra inclou només *afalagadorament* (incorporat per J. Miracle), *mentidorament*, *passadorament* i *traïdorament*. I l'Alcover-Moll, ultra els tres darre-rament indicats, els següents, amb les citacions que indiquem entre parèntesis: *dominadorament* (Esclasans), *eixordadorament* (Pous i Pagès), *embafadorament* (V. Català), *encisadorament*, *enganyadorament*, *enlluernadorament* (Carner), *incitadorament* (S. Galmés), *menyspreadorament* (Esclasans), *provocadorament*, *temptadorament* (A. Maseras) i *torbadorament*.

Albert Jané